אוהב ישראל — ליום שביעי של פסח

ויושע ה' ביום ההוא וגו' מיד מצרים ונו'. שורש הדבר שיש שני מיני הנהגות מהש"י שמנהיג בהם את עולמו. כאשר ביארנו כמה פעמים. והוא הנהגה א' מה שהעולם צריך לזה והוא מלך במשפט יעמיד ארץ. לתת לאיש כגמולו אם טוב הכל מתנהג ע"פ המשפט והגם שכשהאדם עושה טוב מה טובה מגיע מזה להשי"ת. וכן להיפוך ח"ו כמ"ש אם צדקת מה תתן לו ואם חטאת מה תפעל לו מכ"מ רצונו ית' להנהיג העולם במדה זו כדי שיהיה קיום להעולמות ויהא הבחירה חפשית והרשות נתונה ביד כ"א לעשות כפי רצונו וחפצו. ויהיה שכר ועונש ומאתו לא תצא הרעות רק הכל נעשה ע"י מעשה התחתונים ומי שעושה רע ח"ו. ממשיך בזה רעה לעצמו ח"ו כי ע"י מעשיו הרעים מתגברין הקליפות ומבקשין דין. אבל יש עוד הנהגה אחרת ונק' הנהגה עצמית.. היינו שהקב"ה מסתכל מה רעה עשה לו בזה שחטא נגדו כנ"ל וכשהש"י מתנהג במדה זו. אז לא די שאינו משלם לו כמפעליו אלא אף גם עושה עמו טובה כי רצונו ית' להיטיב עם ברואיו. וזהו מלפניך משפטי יצא היינו שהתפלל דהמע"ה שלא ידין אותו הש"י ע"י ההנהגה שהוא בתוך העולמות רק מלפניך משפטי יצא והוא הנהגה עצמית ואז עיניך תחזינה מישרים כי באמת מה הפרש יש בין אם ישראל עושין טוב או להיפוך ח"ו. ע"ד אם צדקת כו' ואם חטאת כו' כנ"ל:

והנה אמחז"ל שהשר של מצרים קטרג ואמר מה נשתנו אלו מאלו הללו עע"ז והללו כו'. והיו אז ישראל נתונים בצרה גדולה כי ע"פ ההנהגה שהיא בתוך העולמות לא היו ראויים להנצל אך כשבאו אל הים כתיב שם בנימין צעיר רודם ודרשו חז"ל ששבט בנימין היו ראשונים למסור נפשם עבור לקיים מצות בוראנו הש"י ואחריהם כל השבטים מס"נ על קדושת שמו ית' והושלכו לתוך הים. ומס"נ הוא עבדות שהוא למעלה מהטבע. וכמ"כ מדה במדה נתעורר להם אז ההנהגה עצמית. שהוא ג"כ למעלה מהטבע ולמעלה מהעולמות שמגיע לשם מעשה התחתונים. ולכן ניצולו בהנהגה זאת. וזהו ויושע ה' ביום ההוא. הוא לשון נסתר עלמא דסתים. עתיקא קדישא. ולשם אינו מגיע כלל מעשה התחתונים. ומתנהג שם בהנהגה עצמית. וזהו מה תצעק אלי. ואי' בזוהר הק' מה תצעק אלי בעתיקא תליא מילתא. היינו שדבר זה הוא תלוי בעולם העליון עתיקא קדישא. והוא נעתק מזה העולם. שאינו מגיע לשם מעשה התחתונים. ושם אין שום רע רק רחמים פשוטים. ומתנהג ע"פ הנהגה עצמית. וכנ"ל. וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים. היינו כשיש הארה מע"ק. אז נכנעים הקליפות חיל בלע ויקיאנו. ואז נשארו פגרים מתים. וירא ישראל את היד הגדולה גו'. הנה כתיב השיב אחור ימינו מפני אויב. היינו דבר זה ידוע כי הקליפות יונקות מאחוריים דקדושה. וכשהם מתגברין ח"ו. אז כביכול הוא מוכרח להשיב אחור ימינו היינו שהקליפות יונקים אז מן היד ימין ח"ו:

עי"ל השיב אחור ימינו מפני אויב. ר"ל כשהש"י רואה שהקליפות רוצים להתגבר ח"ו. אז משים עליהם יד ימינו. וממילא הם נכנעים. וזהו השיב אחור ימינו. היינו שהקב"ה משים יד ימינו על הקליפות המכונים בשם אחוריים שיונקים מאחוריים דקדושה. מפני אויב ר"ל שרוצה להתגבר. ובזה שמשים עליהם ימינו הם נכנעים. וזהו וירא ישראל את היד הגדולה. הוא יד הימין מדת החסד. אשר עשה ה' במצרים. היינו שהשיב עליהם ימינו כדי להכניעם. והנה דבר זה נוהג תמיד בכל עת ובכל זמן. כי בכל עת מוציא הש"י את ישראל ממצרים. היינו שמוציא את נשמות עמו בנ"י מיד הקליפות. ע"י בחי' ע"ק. וגם משים ימינו עליהם כדי להכניעם. וכשישראל רואין דבר זה אז ויאמינו בה' ובמשה עבדו. היינו שישראל מתחילין להאמין בהש"י ובהצדיקים שבכל דור ודור. כי ידוע שהתוה"ק היא נצחית. ושייך בכל עת. אז ישיר משה. בתיבת א"ז נרמז קריאת י"ם. כי אות א הוא צורת שני יודי"ן. ואות וא"ו הרומז אל חב"ד. ואות ז'. רומז אל ז' מדות שסידר דהמע"ה בפסוק לך ה' הגדולה גו'. והנה במדת הגדול"ה יש ה' חסדים ובמדת הגבור"ה יש ה' גבורות. והדעת מקבל. הח'. והג'. ונותנם על צדיק חי עלמין. וכשיצאו ישראל ממצרים היה קריעת י"ס. היינו כי ים המלכות המקבלת. הח' והג'. נתחלקה אז. ונתנה החסדים לישראל. והגבורות נתנה למצרים. וזהו נק' קריעת י"ס. והבן זה היטב: